

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kanderu a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. mája 2009 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému **M. M. a spol.** pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a iné, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a o sťažnosti obvineného M. M. proti uzneseniu sudkyne pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 4. mája 2009, sp. zn. Tp 9/2009, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvineného M. M. **s a z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e :

Obvinení M. M., V. H. a T. Ď. sú trestne stíhaní pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a ďalšie trestné činy, pre ktoré boli voči nim postupne vznášané obvinenia.

Obvinení boli vzatí do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. dňom 27. septembra 2008.

Uznesením sudkyne pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku zo dňa 17. marca 2009, sp. zn. Tp 9/2009, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. marca 2009, sp. zn. 3 Tošs 6/2009, bola predĺžená lehota trvania ich väzby do 27. septembra 2009.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky dňa 17. apríla 2009 pod č. k. VII/2 Gv 9/09-89 podal návrh na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby u obvinených M. M., V. H. a T. Ď., a to v podstate s odôvodnením, že menovaným za trestnú činnosť, pre ktorú sú trestne stíhaní, hrozí uloženie vysokých trestov, a teda sú dané dôvody väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Podaním doručeným súdu dňa 24. apríla 2009 podal obvinený M. M. žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Uznesením sudkyne pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 4. mája 2009, sp. zn. Tp 9/2009, podľa § 79 ods. 2 Tr. por. bol návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby zamietnutý (v bode I.) a súčasne bola zamietnutá aj žiadosť obvineného M. M. o prepustenie z väzby (v bode II.), keď dospela k záveru, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. u neho i naďalej trvajú, pretože dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný, aj naďalej trvá. Pokiaľ ide o väzobné dôvody k žiadnej zmene nedošlo a zákonné dôvody na rozšírenie dôvodov väzby aj podľa písmena a/ § 71 ods. 1 Tr. por. dané nie sú.

V zákonnej lehote určenej v § 187 ods. 1 Tr. por. podali proti tomuto uzneseniu sťažnosť prokurátor ako aj obvinený M. M..

V odôvodnení sťažnosti prokurátor uviedol, že v danom prípade niet žiadnych pochybností, že obvineným hrozí vysoký trest. S odôvodnením sudkyne, že nebolo preukázané, že by sa obvinení správali spôsobom, ktorý predpokladá ustanovenie § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., sa nestotožnil. Prezentoval názor, že pre rozhodnutie o väzbe z hľadiska citovaného ustanovenia Trestného poriadku nie je potrebné preukázať reálny pokus ujsť alebo sa ukrývať pred trestným stíhaním alebo trestom. Sudkyňa dostatočne neposúdila okolnosti prípadu, najmä rozsah a povahu stíhanej trestnej činnosti, spôsob a motív jej páchania, dĺžku doby, po ktorú malo dochádzať k jej páchaniu ako aj, že obvinení mali konať v rámci zločineckej skupiny. V kontexte s týmito okolnosťami je nepochybné, že obvineným uloženie vysokých trestov reálne hrozí a táto skutočnosť zakladá dôvodnú obavu, že by ušli alebo sa skrývali, aby sa hroziacej sankcii vyhli.

Preto prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie v časti výroku pod bodom I. zrušil a aby rozhodol tak, že u všetkých troch obvinených sú dané dôvody väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Obvinený M. M. na odôvodnenie svojej sťažnosti uviedol, že sa nestotožňuje so stanoviskom sudkyne pre prípravné konanie, pretože táto postupovala pri rozhodovaní nedôsledne a v konečnom dôsledku porušila jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vyjadril názor, že Špeciálny súd svojim uznesením odignoroval jeho právnu argumentáciu, rozhodnutie odôvodnil formalisticky, čím porušil jeho právo na odôvodnenie ako aj právo na prepustenie z väzby.

Vo svojom písomnom vyjadrení k sťažnosti prokurátora uviedol, že rozhodnutie sudkyne Špeciálneho súdu, keď neakceptovala dôvody prokurátora na zmenu dôvodov väzby, považuje za správne, keďže tento žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce útekovú väzbu neuviedol. Poukázal tiež na to, že v minulosti on sám už preukázal, že po prepustení z väzby, pri hrozbe doživotného trestu, sa na všetky úkony trestného konania riadne dostavoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti prokurátora a obvineného podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia v bodoch I. a II., ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sudkyňa pre prípravné konanie Špeciálneho súdu rozhodla v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu dôvody väzby u obvinených M. M., V. H. a T. Ď. podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. v danom štádiu trestného konania i naďalej trvajú, avšak nie je daný zákonný dôvod na rozšírenie dôvodov ich väzby aj o väzbu tzv. útekovú podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., tak ako to navrhoval prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. V tomto smere odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, s ktorým sa plne stotožnil.

Nad rámec právnej argumentácie uvedenej v napadnutom rozhodnutí k časti jeho výroku v bode I. najvyšší súd dodáva, že aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vedie k zdržanlivosti pri odôvodňovaní útekovvej väzby iba samotnou hrozbou vysokým trestom. Tento súd konštatoval (vo veci Rochlinová proti Rusku), že napriek tomu, že akceptuje závažnosť hrozacej sankcie u veľmi závažných trestných činov ako prvku

zvyšujúceho pravdepodobnosť, že sa páchatel' na slobode bude snažiť vyhnúť stíhaniu, napriek tomu nemôže závažnosť stíhaného konania sama osebe ospravedlniť dlhšie držanie vo väzbe. Inak povedané úteková väzba podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. je relevantná iba za splnenia ďalších podmienok, a to existenciou konkrétnych skutočností odôvodňujúcich dôvodnú obavu, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať. Hrozba vysokého trestu sama osebe, bez splnenie týchto ďalších podmienok, nepostačuje.

Odvolačí súd zistil, že pri rozhodovaní o žiadosti obvineného M. M. v predmetnom prípade (bod II. napadnutého uznesenia) boli dodržané všetky formálno-procesné podmienky a rovnako aj z vecného hľadiska sú u neho splnené všetky zákonné podmienky na ďalšie trvanie jeho väzby, tak ako to bolo konštatované a podrobne odôvodnené už aj v predchádzajúcich rozhodnutiach Okresného súdu v Trenčíne (zo dňa 1. októbra 2008, sp.zn. 0 Tp 72/2008), Krajského súdu v Trenčíne (zo dňa 30. októbra 2008, sp.zn. 6 Tpo 98/08), Špeciálneho súdu v Pezinku (zo dňa 17. marca 2009, sp. zn. Tp 9/2009) a tiež aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (zo dňa 26. marca 2009, sp. zn. 3 Toš 6/2009).

Doposiaľ vykonané dokazovanie poukazuje na dôvodné podozrenie, že obvinený M. M. sa zúčastňoval na organizovaní a páchaní závažnej, rozsiahlej trestnej činnosti súvisiacej s úmyselným poškodzovaním cudzieho majetku s cieľom získania vplyvu, spôsobovania strachu a získavania neoprávnených výhod u osôb, ktoré sa vzopreli jeho neodôvodneným požiadavkám.

Konkrétne okolnosti, ktoré odôvodňujú existenciu dôvodov ďalšieho trvania väzby menovaného obvineného podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. spočívajú nie len v charaktere, spôsobe a rozsahu trestnej činnosti, zo spáchania ktorej je dôvodne podozrivý, ale vyplývajú aj z obsahu výpovedí viacerých svedkov – poškodených. Jedná sa o trestnú činnosť, zo spáchania ktorej je podozrivých viacero osôb, vyšetrovanie ktorej si nepochybne vyžiada ešte ďalšie rozsiahle a časovo náročné dokazovanie. Preto dôvodná obava z možného kolúzneho konania obvineného je plne opodstatnená aj v tomto štádiu trestného konania.

S poukazom na charakter trestnej činnosti, pre ktorú bolo začaté trestné stíhanie ako aj jej vecný i časový rozsah a s poukazom aj na predchádzajúci život obvineného, sa na dôvodnosti ďalšieho trvania jeho väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nič nezmenilo.

Sťažnostné námietky obvineného vo vzťahu k procesnému postupu sudkyne pre prípravné konanie Špeciálneho súdu, nie je možné akceptovať. Odvolací súd pripomína tiež, že dosiaľ vykonané dokazovanie v predmetnej trestnej veci dáva dostatočné podklady pre vyslovenie odôvodnenosti podozrenia obvineného zo spáchania predmetnej trestnej činnosti.

Preto správne a v súlade so zákonom bolo rozhodnutie sudkyne pre prípravné konanie Špeciálneho súdu, keď táto konštatovala existenciu, resp. ďalšie trvanie väzobných dôvodov u obvineného M. M., tak ako to uviedla v napadnutom uznesení.

Najvyšší súd nezistil ani žiadne také priet'ahy v doterajšom konaní, ktoré by odôvodňovali konštatovanie, že doba, ktorá uplynula od vzatia obvineného do väzby, je neproporcionálna vecnej i formálnej obťažnosti veci. Z obsahu trestného spisu je zrejmé, že vyšetrowanie prebieha plynulo a sústredene.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako aj sťažnosť obvineného M. M. nepovažoval za dôvodnú, a preto ich podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. mája 2009

JUDr. Jozef K a n d e r a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková